

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

1862.

ZATURDAG, 15 MAART.

No. 11

Hoofd-Bureau te Padang bij P. B. van Zadelhoff q. q. Te Batavia bij H. M. van Dorp.

Elk wat wils.

DERDE JAARGANG.

God zij met ons!

Prijs per halfjaar voor PADANG	f 7,50
„ „ „ SUMATRA	10,00
„ „ „ JAVA	12,50
„ „ „ NEDERLAND	15,00

De prijs der Advertentiën is f 1.- voor 10 woorden.
Bij herhaling betaalt men de helft.

Behalve het Zegel voor den Lande.

Brieven franco.

ADVERTENTIEN.

VENDUTIE

op Donderdag, 20 Maart 1862,
bij H. van Rijkevorsel en Co.

in de Chineesche Kamp, van:

JAPANSCH GOEDEREN,

als: Prachtige verlatte Presenteerbladen, Knaapjes, Theekistjes, Ombredoozen, Sambalbakken, etc. verder:

15 stellen chineesche kamferhouten

KOFFERS,

à 4 stuks,

DIVERSE PROVISIEN IN BLIK,

als:

Bouillon, Schildpadsoep, Worteltjes, versche Zalm, etc. Zuren, Olijven, stellen Bloempotten, Vingerglazen, Fluweel band, Handschoenen, Jaconets, witte Cambries, Barège, Nankin, Pale Ale, roode Wijn en 10/m

MANILLA SIGAREN No. 2.

bij kavelingen van 500 stuks.

VENDUTIE

op ZATURDAG, den 22 dezer maand,

wegens vertrek,

ten huize van den Heer

MOOLENBERG,

tegenover de Societeit DE EENDRAGT,

van deszels zeer netten

INBOEDEL,

bestaande uit Hang en Tafel Lampen, Spiegels, Schilderijen, Wip-, Luijaard, en andere Stoelen, Speel, Wasch, en andere Tafels, Kasten, Ledikanten, Pleet-, Glas-, en Aardewerk, Keukengereedschappen, enz., enz.

Voorts, van 1 dubbelloop

JAGTGEWEER, 1 BUCKS, 1 SPEELDOOS,

en eindelijk van 1 deugdame en ligte

BENDIE,

Bendie-Paarden, Tuigen, Zadels,

enz., enz.

De Verkoopers, DIEMONT & Co.

VENDUTIE

op MAANDAG, den 24 dezer maand,

in het VERKOOP-LOKAAL van de ondergeteekenden,

in de chineesche kamp,

van

diverse Handels-Artikelen,

als:

LIJNWADEN, IJZERWAREN, SPIEGELS, SCHILDERIEN, enz., enz.

Voorts tot sluiting van diverse Rekeningen,

PROVISIEN en DRANKEN

Zij die hierbij iets wenschen te voegen worden verzocht zulks uiterlijk ZATURDAG te voren, aldaar te doen bezorgen.

De Vendu-Houders, DIEMONT, & Co.

MUZIK GEZELSCAP TE PAD AN

SOIRÉE MUSICALE,

toegankelijk voor HH. Leden en hunne Dames,

op Maandag den 24 Maart 1862,

om 8 1/2 uur precies.

Namens de directie,
De secretaris,
MIDDELAER.

Pas ontvangen:

- Puik Baouer VATWIJN.
- MADEIRA op 1/2, en 1/4, flesschen.
- Bourgogne MUSCAATWIJN.
- PORWIJN.
- RHIJNWIJN en andere soorten WIJNEN.
- Engelsch BIER in witte kruiken.
- GROENTEN in vaatjes, stopflesschen en blikken.
- ROLPENS, HUSPOT, gebakken PALING en vele soorten van VLEESCHEN.
- Hollandsche ZUREN, gedroogde VRUCHTEN, Eng. MOSTERD, WIJNAZIJN, SARDIJNTJES en HARING.
- SIROPS assortis, BANKET, SUIKERWERK en gebak in stopflesschen.
- Engelsche en Fransche ODEURS en HAAROLIE, AMANDEL en vele andere soorten van ZEEP, NAGEL- en TANDENBORSTELS.
- Zwart en wit ESTREME, BORDUURWOL, LINTEN, BLOEMEN, KWASTEN voor Couiffures.
- KOPPELS en UITMONSTERINGEN voor HH. Officieren der Marine.
- ROOKTABAK, SNUIF en aarde PIJPEN,

bij M. DANIELS.

- LOOD- en ZINKWIT.
- LIJNOLIE.
- STANDOLIE.
- VERW in verschillende kleuren.
- RIJTUIG LAK.
- COPAL- en MEUBELVERNIS.
- POELITOER.
- TERPENTIJN.
- TRAAN.
- HARST.
- GLAS-RUITEN.
- GLAZEN DAKPANNEN.

Zijn voorhanden bij

DIEMONT & Co.

- Europeesche WAGEN- en BENDIE-TUIGEN.
- Samarangsche WAGEN TUIGEN.
- Engelsche en Java ZADELS.
- BENDIE-KLEEDJES.
- RIJTUIG-LANTAARNS.
- ZWEEPEN en KARWATSEN.

Zijn verkrijgbaar bij

DIEMONT & Co.

De ondergeteekende geeft het geëerde publiek in de Padangsche Bovenlanden te kennen dat hij zich wel belasten wil met het houden van VENDUTIEN tegen 2 pCt salaris.

PADANG-PANDJANG, den 12 Maart 1862.

J. H. C. SCHULTZE.

Het KANTOOR van den Notaris

J. E. BRUINS

is gevestigd in het *Chineesche Kamp*, tegenover de pakhuizen van de Factorij der N.H.M.

Disponibel om geregeld per Mail te ontvangen: 1 exemplaar:

BATAV. HANDELSBLAD,

1e halfjaar 1862.

HH. Abonnees op dat blad en de

JAVA BODE.

worden beleefdelyk verzocht, voor zoo ver dit nog niet geschiedt is, het bedrag daarvoor afgedragen aan

P. B. VAN ZADELHOFF. q.q.

“Tip Top”

MAMMOTH PEN,

in commissie ontvangen bij

P. B. VAN ZADELHOFF.

Op nieuw ontvangen:

PROPATRIA PAPIER

afgesneden @ f 9.—, oafgesneden @ f 7.50, 1e kwaliteit.
P. B. VAN ZADELHOFF.

Ontvangen:

een klein factuutje gekleurde

PRACHT-PLATEN,

in stellen en afzonderlyk,

zeer geschikt tot kamerversiering, keurig netjes en goedkoop.
Naar verkiezing met lijst en glas compleet,

bij VAN ZADELHOFF.

Bij den Boekhandelaar H. M. VAN DORP te Batavia is van de pers gekomen:

**Bij- en omgewerkt Reglement op het
beheer van militaire nalatenschap-
pen, ten gebruike voor mili-
taire Kommissarissen.**

Prijs f 1.—.

Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren op Java en de buitenbezittingen.

GODSDIENSTOEFENING.

voor de Ned. Herv. Gemeente,
in de

Nederduitsche taal.

Op Zondag den 16 Maart, des morgens ten 9 uur.

LEVENSBERIGT

van wijlen den Generaal Majoor
C. A. DE BRAUW,

in leven Civiel en Militair Gouverneur van Sum. Westkust,
*Ridder M. W. O. 3de kl., R. O. N. L. en Gr. O. O. E. versierd met
de medaille van Java en die van langdurige dienst als officier.*

Door eene welwillende hand werden wij in staat gesteld onze lezers eene korte schets van wijlen den Generaal Majoor DE BRAUW, aan te bieden.

CORNELIS ALBERT DE BRAUW werd den 19den December 1809 te Montfoort geboren, uit een huwelyk tusschen JA-
COB DE BRAUW en vrouwe MARIA MAGDALENA GOBIUS. Op 15
jarigen leeftijd werd hij als kadet in het institut te Sama-
rang opgenomen, en den 22 Aug. 1826 als 2de Luit. ge-
plaatst bij de 18de afdeeling nationale Infanterie. Van 1827
—1830 nam hij deel aan de onlusten op Java. Den 19den
Augustus 1833 overgeplaatst zijnde bij het korps sappeurs
werd hij den 26 Januarij 1834 tot eerste Luitenant bij dat
korps aangesteld. Den 26 December 1836 werd hij als
kapitein bij het 8e Bataillon Infanterie overgeplaatst, en vertrok
den 10den Maart 1838 met het schip *Betsij en Saru* naar Ne-
derland; na een twee jarig verlof werd hij bij zijne aankomst
op Java weder geplaatst bij het 7e Bataillon Infanterie, was
vervolgens in verscheidene garnizoenen werkzaam en werd
den 24 Maart 1843 tot Majoor bij het 8e Bataillon Infanterie
bevorderd. In 1846 den 20sten Augustus tot Luit. Kolonel
bij het 10e Bataillon Infanterie geplaatst, zijnde, nam hij
deel aan de expeditie tegen *Bali-Beliling*, werd den 8sten
Februarij 1849 benoemd tot chef van de staf bij de 5e Ba-
tische expeditie en heeft op den 15den en 16den April van
dat zelfde jaar deelgenomen aan het onttrekke en erouv-

ren van *Djagar-Aga* voor welk wapenfeit het vaandel van
het 7e Bataillon Infanterie met het teeken der Mil. Wil-
lemsorde is gedecoreerd geworden, en werd voor zijn uitmun-
tend gedrag als aanvoerder der kolonne die dit wapenfeit heeft
volbragt, benoemd tot Adjudant des konings in buitenge-
wone dienst. Bij deze expeditie werd hij den 16 April
gewond door een pijlschot in de regter borst, bij gelegen-
heid van het stormender hand in nemen van de vijandelijke
vesterkingen bij *Djagar-Aga*. Den 17den Dec. 1830 werd
hem tijdelijk de waarneming der betrekking van Resident
van Palembang en Mil. kommandant aldaar opgedragen. In
1830 en 1831 nam hij deel aan de krijgsverrigtingen in het
Bantamsche en in de divisie *Ampat Lawang* (*Residentie Pa-
lambang*.)

Den 15den December 1832 buitengewoon bevorderd zijnde
tot Kolonel der Infanterie, tot belooning van de door
hem als kommandant der expeditionaire troepen in het Pa-
lambangsche in 1831/32 betoonden moed, standvastigheid en
beleid, werd hij den 10den Junij 1833 met de tijdelijke waar-
neming der betrekking van Gouverneur en Militairen Kom-
mandant van Celebes en onderhoorigheid en belast.

Zijne gezondheid door de veelvuldige en onvermoeide be-
zigheden geschokt zijnde, werd hem den 25 Junij 1837 een
twee-jarig verlof naar Europa toegestaan, en vertrok hij der-
halve den 8 Sept. 1837 met het schip *Resident van Son* naar
Nederland, na te voren den 16den Junij van dat zelfde jaar
tot Generaal Majoor titulair benoemd te zijn geworden. In
Europa zijnde werd hij effectief daartoe bevorderd.

Na zijn terugkomst uit Nederland, den 7den Mei 1860, per
het Nederl. schip *Willem Daniel*, werd hij den 27sten daar-
op volgende benoemd tot Kommandant der 2e Militaire af-
deeling op Java, en van daar den 6den Junij 1861
tot Civiel en Militair Gouverneur van Sum. Westkust.

Wat ZHEdGestr. als Civiel en Militair Gouverneur, gedu-
rend zijn kortstondig bestuur voor deze kust geweest is, is
van algemeene bekendheid, zijn ijver als Ambtenaar en als
Krijgsman, was niet alleen groot, maar blonk hij ook uit
door regtschapenheid en minzaamheid.

Dat, ook zijne onvermoeide ijver, gedurende zijn langen
loopbaan als krijgsman hier in deze gewesten, niet onbeloond
bleef, getuigde ons de vele ordeteekenen die zijne borst
versierden.

Achtereenvolgens werd hij begiftigd met de achtkantige
Bronzen Medaille voor zijn roemrijk gedrag in den Java oor-
log; het onderscheidings teeken voor langdurige dienst als of-
ficier; benoemd tot Ridder der Militaire Willemsorde 4e kl. voor
zijne dapperheid bij de expeditie tegen *Balie Beliling* bevorderd
tot Ridder der 5de kl. voor zijn gehouden gedrag bij de
krijgsverrigtingen tegen *Balie*; tot Ridder der orde van de
Nederl. Leeuw, en eindelijk tot Groot officier der orde van
de Eikenkroon.

Den 1sten November 1859 trad hij in het huwelyk met
mejtuvrouw J. E. M. VAN HEEMSKERK, in welk huwelyk heus
een viertal kinderen werden geschonken.

Wij behoeven voorzeker onze lezers niet te herinneren aan
den noodlottigen 21sten Februarij jf., eene dag, voor Sumatra's
Westkust van groote rouwe, waarop het een man verloor,
die uitblonk als mensch en als krijgsman, en die voor menigeen
een vriend of raadsman was; zijne weenende echtgenote en
een viertal kinderen staarde hem met een bedrukt hart na.
De eerste bleef evenwel niet lang van hem gescheiden, daar
twee dagen na zijn overlijden eene kortstondige ziekte aan
haar zoo nuttig leven een einde maakte.

Waren deze treurige sterfgevallen schokkend voor vele on-
zer, niet minder voor hunne kinderen, die in korten tijd
weezen werden en daardoor hunne sterna verloren; wij wenschen
hen toe dat God hun de krachten schenken moge om hun lot
met gelatenheid te dragen, en hun eerlang het bewijs der natie,
door het oprigten van een eenvoudig gedenkteeken, op zijn
graf moge gegeven worden, dat niet alleen zij een der beste
der vaders betreuren, maar ook het vaderland en den koning
door zijn afsterven een groot verlies werd toegebracht.

Padang, den 15 Maart 1862.

Naar wij vernemen heeft er in het begin dezer week ten
huize van den heer M. alhier, de volgende brutale diefstal
plaats gehad. Uit een in de slaapkamer van genoemde heer
geplaatste linnenkast is onvreemd een goed gesloten blikken
trommel, bevattende over de 600 gl. aan zilver en papieren-
geld — Vermoedens zijn gevallen op een der bedienden,
zonder dat echter tot hiertoe iets van het gestolene is te regt
gekomen.

Met het oog op de belangrjkheid der som, hopen wij
van harte dat het onze ijverige politie gelukken moge de da-
ders van den diefstal op het spoor te komen, en althans een
gedeelte van het gestolene geld den eigenaar terug geworde.
— De onder het vorig bestuur aangevangen verbetering der
wegen wordt met kracht voortgezet, en is men daaraan bij
voortdoring werkzaam.

— Gisteren avond wouwen wij met zeer veel genoege de geannonceerde voorstelling van het Militair Liefhebberij-Too-heel bij.

De beide opgevoerde stukjes werden goed en vlug afgespeeld, en verdienen alle acteurs de meesten lof, inzonderheid komt die toe aan de „straatjongen van Parijs,” (de Heer Roduner) die zich als een echte straatjongen aanstelde, en van het begin tot het einde zijn rol goed volhield.

Als Peper in „No. 777, of het verlate landgoed,” was hij ook zeer goed op zijn plaats en hopen wij nog dikwerf deze verdienstelijke dilitant ten tooneele te zien verschijnen. Ook Bizot (de heer Philippo) oud geemploijerde, in de „straatjongen,” komt allen lof toe en bragt deze rol regt goed ten einde, deze lof onthouden wij hem evenmin als Notaris in No. 777, enz. waar hij zijn karakter getrouw bleef en bij afwisseling de vroine en de gelizuchtige speelde.

De dames hebben ook zeer goed zich van hunne moeilijken-taak gekweten, Elise (de heer Hagemans) speelde als onschuldige verleide en slagtoffer van de trouweloosheid van Amadeus (de heer Keersenmaker) voortreffelijk, later speelde die zelfde heer met niet minder succès als Roosje in het na-stukje.

De heer van Dijk speelde als grootmoeder en jufvrouw Pronk, zeer aardig.

Ook Mevrouw Morin (de Hr. van Dorsten) als schoonzuster van den Generaal (de Hr. Biarrez) speelden beiden zeer goed.

De overige acteurs deden allen hun best in de verschillende rollen die zij te vertullen hadden, en waren daarmede goed vertrouwd.

De decoratie en het muziek waren beide zeer goed te noemen.

Niettegenstaande het regenachtige weder was de zaal eivol, en twijfelen wij niet of onze acteurs zullen eene goede recette gemaakt hebben, die wij hun dan ook van harte toewenschen, in de hoop dat dit gunstig slagen en de overtuiging van ons eenige sangenamen oogenblikken verschaft te hebben, hun zal aansporen ons spoedig weder eene dergelijke genotrijke avond te schenken.

Benkoelen. — In den nacht van den 6den Januarij geraakte in de nabijheid van Poelo-Pisang, tengevolge van een zwaren storm uit het noordwesten, op de klippen een schoener, gevoerd door den Maleijer Radja Idin, komende van het eiland Engano en bestemd voor Benkoelen, welke binnen weinige oogenblikken tegen de rotsen verbrijzelde; zij was het eigendom van den Chinese Baba Balé, ter hoofdplaats Benkoelen woonachtig. Van de lading, bestaande uit olie en klappers, is slechts weinig gered.

Den 21sten December zijn te Oeloe-Kinaal de natuurlijke pokken uitgebroken; men heeft den vaccinateur van Kauer onmiddellijk derwaarts gezonden, ten einde de noodige hulp te kunnen verleen.

Den 16den December regende het te Rindoe-Hati zoo hevig en was de stand van het water aldaar des avonds zoo hoog, dat de oudste inwoners zich niet herinnerden immer zulk een waterstand in de rivier gezien te hebben. Een steenen dam, die diende en steeds voldoende was geweest om het indringen van het water in de sawahs boven Rindoe-Hati te beletten, stond eene el onder water en een groot sawahveld heeft door het water veel schade geleden. De weg tusschen Rindoe-Hati en Socrow is over eene lengte van 40 el door den bandjer geheel weggeslagen, welke weg echter vervallen zal, daar de heer J. R. Lewis een nieuwen heeft gevonden. Overigens stonden in die streken de rijstvelden uitmuntend en beloofden een goeden oogst.

In de afdeeling Laë en het district Soengi-Lemau was de bevolking op de meeste plaatsen reeds bezig met oogsten. Aanzienlijk was de uitvoer van rijst naar het landschap Redjang.

In de afdeeling Moko Moko hebben de houders van pandelingen eindelijk besloten hunne panden te ontslaan, waardoor 5 personen hunne vrijheid gekregen hebben.

De rijst kostte ter hoofdplaats Benkoelen 7 à 8 gulden de pikol. Voor het doden van krokodillen werd in Januarij 1862 betaald de som van f 25. — (Jav. Ct.)

Kort overzicht van de verrichtingen der Ingenieurs van het mijnwezen.

Sumatra's Westkust, Padangsche hovenlanden. De ingenieur der 3de klasse P. van Dijk, beproefde den 7den November het stampwerk voor kopererts te Timboelan. In den aanvang werd met eenige tegenspoeden gekampt, die door genoemden mijn-ingenieur waren overwonnen, toen in den nacht van den 13den op den 16den ten gevolge van hevige stortregens een zware bandjer plaats vond. De overlaat van het reservoir kon geene genoegzame hoeveelheid water afvoeren; de dijk liep over, er ontstond eene doorbraak en een groot gedeelte van de aanvacering werd weg gevoerd,

terwijl de gemetselde kern stand hield. Het herstellen van dit ongeval vorderde weder eenige dagen, totdat op den 20sten het stamptuig geregeld doorwerkte, terwijl het roosten van den erts den vorigen dag was aangevangen. Het werktuig, dat 3 stamphoofden voert, heeft sedert geregeld en goed gewerkt; in 8 uren tijds werd één ton erts fijn gestampt; het rad deed daarbij 7 omwentelingen per minuut en verbruikte nauwelijks $\frac{1}{4}$ der hoeveelheid water, die het kan opnemen. Bij meerdere geoefendheid der werklieden, die het stamptuig bedienen, zal de ingenieur van Dijk het rad met grooter vermogen doen werken. De smeltoven werd voltooid, doch moest nog gedroogd worden, aler het smelten kon aanvangen (Jav. Ct.)

Batavia.

In wel onderrigte kringen verneemt men dat en de plaatselijke geneeskundige dienst en het hoofd des gewestlijken bestuurs geadviseerd hebben tot eene alscheiding van de burgerlijke en militaire geneeskundige dienst, te beginnen op Java.

Bijzondere opmerking verdient de spoed, waarmede deze aangelegenheid behandeld is. (J. B.)

— Uit Bandjermassing zijn via Soerabaja de volgende telegrafische berigten ontvangen:

In het Margasarische is alies rustig gebleven. De 1ste luitenant Reuter is als waarnemend controleur derwaarts vertrokken en zal zich met 50 bajonetten in eene versterkte pasanggrahan legeren. Pangeran Moeda van Tanah-Boemboe verloor eenige van zijne volgelingen hij gelegenheid eener verkenning van de soengei Bankinangan. Zes muitelingen zijn van daar te Bandjermassing gekomen om vergiffenis te vragen; terwijl hun hoofd, pangeran Toeka, schriftelijk heeft verzocht in genade te worden aangenomen.

Den 12den Januarij is te Bandjermassing berigt ontvangen, dat Hidajat in aantogt zou te zijn en te Apoei, drie dagmarschen van Martapoera, vloten liet maken om af te zakken.

Bij de kampong Mandjahar (Allai) heeft een gevecht plaats gehad tusschen de kolonne Ködlich, sterk 84 bajonetten, en ongeveer 200 geestdrijvers. De vijand werd terug gedreven en liet negen dooden en eenige wapenen achter; terwijl men aan onze zijde een gesneuvelde en negen gekwetsten telde. Door het hooge water heeft de kolonne haren togt niet kunnen voortzetten.

Z. M. stoomschip *de Vecht* heeft eene verkenning gedaan in de Lahai en Teweh. In eerstgenoemde rivier zijn de gewapende sloepen beschoten.

Z. M. stoomschip *de Celebes* is den 15den Januarij naar Koetei vertrokken.

Aangaande den togt van den Sultan van Koetei naar de Bovent-Doeson zijn nog geen nadere berigten ontvangen.

Volgens particuliere berigten van Bandjermassing is de luitenant Voogt aan zijne te Barabaja bekomen wonden overleden, en zou Pangeran Hidajat op den 25sten Januarij te Martapoera worden verwacht.

— Sedert een paar dagen loopen er allerzonderlingste geruchten omtrent de tijdingen met de laatste gelegenheid van Bandjermassing ontvangen.

Zonder de waarheidsliefde van de verschillende berigtgevers in twijfel te trekken, kunnen wij toch en de geheele juistheid en de volledigheid hunner gegevens op grond van beter onderrigt te zijn, tegenspreken, en verklaren dus gerust dat het hieronder volgende de ware toedragt is, zonder eenige vrees dat wie ook, dit kan tegenspreken.

Op den 28sten Januarij is Hidajat met zijn gezin en gevolg te Martapoera aangekomen om zich te onderwerpen. Den 30sten daaraanvolgende heeft hij ootmoedig vergiffenis gevraagd aan den Lt. Kolonel, waard. resident, die inmiddels te Martapoera was gekomen. Deze vergiffenis werd hem geschonken onder uitdrukkelijke voorwaarde dat hij naar Java zoude vertrekken. Hidayat betoonde zich tot dit vertrek genegen en de 3de Februarij werd tot zijn vertrek bepaald.

Op dien morgen zeer vroegtijdig ontving de Lt. Kolonel, waard. resident, die inmiddels naar Bandjermassing was teruggekeerd, de tijding, dat de Regent van Martapoera aan den majoor waard. assistent-resident Koch des avonds te voren had berigt, dat de bevolking zich tegen het vertrek van Hidayat wilde verzetten.

De Lt. Kolonel Verspijck vertrok onmiddellijk op het ontvangen dezer tijding en kwam dienzelfden dag nog te Martapoera aan, waar hij den volgenden stand van zaken vond.

De waard. assistent-resident embarkeerde zich 'smorgens van dien dag aan boord eener praauw met een detachement, om Hidayat, die zich met zijn gezin en gevolg in twee andere praauwen bevond, maar de stoomboot van Os te begeleiden, welke hem naar Bandjermassing zoude brengen, alwaar de stoomschepen *Bali* en *Celebes* op hem wachtten. Hidayat was reeds van wal gestoken, toen hij eensklaps terugkeerde aan wal, door een talrijken en goedgewapenden volksoplloop begeleid.

Aan den majoor, waard. assistent - resident, werd op zijne vraag wat dit te beteekenen had, geantwoord, dat men in geen geval Hidayat naar Java wilde laten vertrekken, waarop deze hoofdofficier besloot, geen geweld te gebruiken, maar zich in de redoute te retireren. Hidayat en Demang Lehman waren intusschen in de nabijheid van Martapoera.

Bij zijne aankomst ontving de luitenant kolonel een verzoekschrift van de geestelijkheid aldaar, de bede inhoudende, Hidayat niet van de kust te verwijderen.

Ter vermindering van bloedvergieten heeft de luitenant kolonel vermeend geen dadelijk geweld te moeten gebruiken, maar te trachten langs den weg van onderhandeling tot het beoogde doel te geraken.

Wij willen vooralsnog niet treden in eene beoordeeling dezer handelingen, maar zien er daarom niet van af. (J. B.)

Ingezonden stuk.

Mijnheer de Redacteur!

Het artikel in het PADANGSCH NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD van 22 Februarij jl. over de tijgers te Padang Sidempoeang, zal U de lachspieren wel in beweging gebracht hebben, ten minste mij ging het zoo.

Wanneer de redactie altijd zulke correspondenten had, wat ik hoop, dat niet het geval zal zijn, dan kon het blad best op de lagere scholen gebruikt worden als model van een Leesboekje in de smaak der honderdtallen, enz. enz.

Maar dit daargelaten. Gij zoudt U nu wel gaan voorstellen, dat wij hier in een tijgernest verzeild waren geraakt en ons leven daardoor op het spel was. Dit is echter niet zoo. Het eenige ware, dat in het artikel voorkomt, is, dat wij niet zelden alias meestal s'avonds onder geleide huiswaarts keeren. Wat het gebruik van sabels betreft (van pistolen heb ik nooit iets gehoord) dat zal betrekking hebben op den officier van de week of op den officier van piket.

Ten einde het punt van veiligheid nader toetelichten, diene het volgende: Die sporen van geheele tijgerfamiliën— want dit zal de schrijver wel bedoeld hebben, — daar onder de europesche inwoners geene familien zijn, waren niets anders dan die van eenen grooten.....hond, gevolgd door eene menigte kleinere, die de ingezetenen toebehooren, en waarmede deze plaats rijk gezegend is.

II.

JAPAN.

(Particuliere Correspondentie.)

Kanagawa, 8 Dec. 1861. De japansche ambassade voor Europa vertrekt den 4 Januarij eerstkomende per het Engelsche oorlogschip *Cdin*, kommandant Hay, naar Suez en gaat van daar per mail naar Frankrijk, Engeland, Holland en Rusland.

Dit gezantschap is zamengesteld uit 33 personen.

Het is den americ. minister-resident te Jedo, Fowsend Harris gelukt, een onderstand van \$ 10,000 [tien duizend Mex. doll.] te bekomen voor de moeder van den heer Heusken, in leven secretaris bij de americaansche legatie te Jedo en aldaar op den 13den Januarij ll. door Japansche officieren vermoord.

Kanagawa, 10 Januarij 1862. Op heden heeft zich de Taikoen (wereldlijke keizer van Japan) in den echt begeven met de dochter van den Mikadoof geestelijken keizer.

Deze prinses is 16 jaren oud en bijna even oud als haar doorluchtige gemaal. Zij heet Shing Shi Nai Shing Wo Waka Mya en moet van eene uitstekende schoonheid zijn.

De prinses woonde sedert 3 weken in de enceinte van het paleis, doch is heden in de tegenwoordigheid des keizers toegelaten.

Omstreeks eene maand geleden was alhier van Nederland aangekomen een door het Jap. gouvernement aldaar besteld tapijt. Dit tapijt, hetwelk prachtig is, dient voor de slaapkamer des keizers, die rondom met rood fluweel behangen is, waarop de prachtigste bloemen en vogels zijn geborduurd.

Dit kunstwerk is de arbeid geweest van ruim 300 der eerste kunstenaars gedurende twee jaren. In de vier hoeken der kamer staan groote Japansche porceleinen bloemvazen met de schoonste bloemen opgevuld, en bij het slaapvertrek bevindt zich eene badplaats, waarvan twee zijden met spiegelglas en de andere twee met verguld bronzen beelden zijn bedekt, waardoor het water in de badkamer wordt gebracht. De vloer der badkamer is van gepolijst hout, Kiakie genaamd en van eene groote waarde in Japan.

Toen de prinses in Jedo kwam is er bevel gegeven geworden aan de bewoners der straten, waardoor zij in haar wagen met ossen bespannen doortrok, om gedurende drie dagen hunne huizen te sluiten, niet op straat te verschijnen en geen vuur aan te hebben.

De opening van Jedo is voorloopig uitgesteld geworden door de representanten der vreemde natiën in overeenstemming met het Jap. gouvernement. (Java-Bode.)

Gemengde Berigten.

De *Batav. Bladen* gaan steeds voort elkander in het vaarwater te zitten.— De Jav. Ct. zal weder des Woensdags en Zaturdags verschijnen, de abonnementsprijs en die der Advertentien is niet veranderd.— Dat vorstenkinderen van geheel onder alooi zijn, dan die van een gewoon burger, blijkt alweder daaruit dat de kleine fransche Prins (slechts 5¹/₂ jaar oud) volgens de Patrie reeds drie talen leest; n.l., Engelsch, Duitsch en Italiaansch, welke talen hij ook zeer vlug spreekt.— Hidayat heeft zich onderworpen; om naar Java te vertrekken, schijnt hij niet veel genoegen te hebben.— De koningin van Engeland, wil ten behoeve van den prins of Wallis, afstand van de regering doen.— In het amt Meppen heeft een huwelijk plaats gehad tusschen zekeren 66 jarigen weduenaar G. H. en een meisje W. M. van 18 jaren, waarvan echter het zonderlingste is, dat de moeder van V. M. thans is gehuwd met den zoon van G. H., zoodat deze nu grootvader is geworden over het meisje waarmede hij gehuwd is; terwijl W. M. behuwdmoeder over haar eigen moeder is geworden. Mogten er nu kinderen uit dit huwelijk geboren worden, dan wordt de moeder daarover tevens achtergrootmoeder.— Te Parijs heeft een jongeling van 17 jaren, die op eene figurante van een der kleine theaters verliefd was, zich uit wanhoop, dat zijn vader zich daar tegen verzette, op eene zonderlinge wijze van het leven beroofd, namelijk door een kouseband zijner geliefde in te slikken, aan de gevolgen waarvan hij gestikt is.

Aangekomen en Vertrokken passagiers.

Van Baros met de Nederl. Ind. schoener *Mary*, de Ad. Resident Mess en familie. [vertrok naar Solok.]

Naar Batavia via China per Ned. Ind. schip *Padang Pandjang*, gezagv. Rehling, 13 chinezen en 3 kinderen.

HANDELSBERIGTEN.

AAN- en UITVOER te Padang van den 8 tot en met den 15 Maart 1862.

AANVOER.

Van Troemon via Baros per Eng. schoener *Mary*, gezagv. Sienatal. 50 pikols zwt. peper, 20 pikols benzoin, 13 corg. boeg. sarongs, 1 210 zilvermunt. *Mara Edean*.

Van Batavia per Bremer schip *Etha*, gezagv. Buschman. 8 pikols tin, 100 stuks buffelhuiden, 42 pikols zwt. peper, 1550 pikols rijs, 20 pikols gom-elastiek, 126 pikols damar, 70 pikols sapanhout, 3 vaten vleesch, 1 vat garst, 150 ponden boon. *Lading voor Engeland*.

Van Batavia per Nederl. schip *Minister Pahud*, gezagv. Kievit. 12 inl. stoelen. *Verheij*. 15 kistjes wijn. *Hissink*. 600 pees gedr. kains, 109¹/₂ dozijn doeken. *Dummler & Co.* 128 vaatjes staal. *Order*. 2 kistjes diverse. *T. B. In'tveid*. 381 kistjes cognac, 33 kistjes champagne, 15 pijpen wijn, 9 vaten wijn, 154 kisten wijn, 5 kisten bitter, 3 vaten vernis, 91 kelders genever, 18 kisten portwijn, 79 balen werk, 3 pikols garen, 51 kistjes inkt, 14 kistjes provisten en wijn, 89 vaten meel, 8 Amerik. rijtjigen, 100 wielen, 50 assen, 2 bendies, 10 kisten provisien in blik, 1 kist speelgoed, 2 kisten beschuit, 180 stuks jap. gendies, 1 kist schoenen, 4 kisten vuurwerk, 10 m toebang sigaren, 1 kist kramerijen, 1 krاندj. en 20 kisten thee, 1 kist sardinis, 2 dozijn lantaarns, 5 kisten glaswerk, 1 kist hoeden, 1 kist zakdoeken, 1 kist laken, 40 kelders lijnolie, 2 kisten kl. spiegels, 10 kisten kinder wagentjes, 1 kist lampen, 1 kist gem. bloemen, 1 kist eau de cologne, 1 kist soemboes, 1 kist harmonica's, 14 pakken chin. papier, 1 kist bloed coralen, 8 kisten kramerijen, 56 stuks alkativen, 1 krاندj. chin. olie, 1 pak laken, 2 kisten genesmiddeelen, 2 kist-stuks kazen. *Dummler & Co.* 17 kistjes cognac, 5 kistjes jap. nachstellen. *P. van Overzee & Co.* 7500 pees koffij zakken, 617 staven ijzer. *Order*. 97 corg. en 1000 pees sarongs, 800 pees cambricks *Paine, Stricker & Co.* 6 kistjes portwijn, 1 kist alkativen en gem. klederen, 1 kist servetgoed, 80 krاندj. aardewerk, 5 kisten parfumerien. *H. van Rijkevorsel & Co.* 6 kisten manufacturen. *Paine, Stricker & Co.* 500 pees Singapore planken, 4 colles ijzerwerk. *Tjan Kwaiseng*. 237 pikols rijs, 1837 pikols suiker, 100 pikols rotting, 500 pikols tin. *Lading voor Nederland*. 70 stuks kop. bouten. *Aan boord gebleven lading van Nederland*.

UITVOER.

Naar Batavia per N. I. schip *Padang-Pandjang*, gezagv. J. A. Rehling. 6367 pikols rijs, 224 pikols rotting, 110 pikols zwt. peper, 99 pikols benzoin, 50 katties was, 143 rollen zijden, 40 pees chin. servetgoed, 200 pees blanco boeken, 15 kisten bamb. kammen, 28 pikols zoethout, 1 pak gedr. bloemen, 18 kisten lingking, 41 pikols gedr. visch, 4000 pees chin. stroo zakken, 1570 stuks chin. vloersteen, 2 kisten thee. *Tjoa Seng*. 17 stellen chin. aarde bloempotten, 330 stuks chin. vloersteen, 500 stuks chin. hert vloersteen. *Aan boord gebleven lading van China*. 5 pikols koffij. *Nothing*. 239³/₄ pikols rotting. *P. van Overzee & Co.* 5 pikols koffij, 70 katties olifantstanden, 46 vaatjes menie, 53 kistjes pom. spiritus. *Paine, Stricker & Co.* 50 corg. bl. sarongs, 2340 pees drillings. *Agent N.H.M.*

Naar Soerabaja per N. I. schip *Hindostan* gezagv. bin Segaf Almaknoen. 1330 pikols rijs, 20 pikols rottings, 500 pees klappernoten, 3000 pakjes roko bladeren. *Lading van Priaman voor Soerabaja*. 6400 pikols rijs, 100 pikols rotting. *Dummler & Co.* 4663 pikols rijs. *S. M. Aijdet*. 1068¹/₂ pikols rijs. *Kang Chonglim*. 10 corg. palemb. kat. mutzen. *S. M. Hadat*. 243 pikols rijs, 6 pikols notenmuskat, 7 pikols foelie, 9 pikols kassia, 41 pikols zwt. peper, 4³/₄ pikols was, 2¹/₄ pikols benzoin, 3000 rolletjes roko bladeren, 30 pees chizen, 60 stuks zwt. katoen, 20 corg. sarongs, 16 dozijn kat. shawls. *S. H. bin Aie*.

SCHIEPSBERIGTEN.

AANGEKOMEN.

Den 12 Maart. Nederl. frogatschip *Minister Pahud* gezagv. F. Kievit, van Batavia den 9 Februarij jl., bestemd voor Rotterdam en Padang. Passagiers 2 Javanen. Agenten Paine Stricker & Co.

Den 13 Maart. Bremer bark *Etha* gezagv. Buschman, van Batavia den 15 Februarij jl. bestemd voor Padang en Engeland. Agenten P. van Overzee & Co.

VERTROKKEN.

Den 10 Maart. N. I. schip *Padang-Pandjang*, gezagv. J. A. Rehling, naar Batavia. Den 13 Maart. N. I. bark *Hindostan* gezagv. Almaknoen, naar Soerabaja.

TER REEDE LIGGENDE SCHEPEN OP HEDEN.
Ned. Z. M. korvet *Pallas* kap. luit. van Gogh.
Ned. schip *Minister Pahud* gezagv. F. Kievit.
Bremer bark *Etha* gezagv. C. H. Buschman.
Ned. bark *Generaal Michiels* D. de Wilde.

Van elk artikel in dit nummer voorkomende, en niet door anderen geteekend, stelt zich voor de wet als schrijver bekend. P. B. VAN ZADELHOFF q. q.

Gedrukt te Padang bij P. B. van Zadelhoff, q. q.